2024/1984

2024.7.16.

A TANÁCS (KKBP) 2024/1984 HATÁROZATA

(2024. július 15.)

a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet (OPCW) nem rutinszerű missziókkal és vizsgálati kapacitásokkal kapcsolatos intézményi átállása tervezésének támogatásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 28. cikke (1) bekezdésére és 31. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

(1) Az Európai Tanács 2003. december 12-én elfogadta a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégiát (a továbbiakban: az uniós stratégia).

(2) Az uniós stratégia hangsúlyozza a vegyi fegyverek kifejlesztésének, gyártásának, felhalmozásának és használatának tilalmáról, valamint megsemmisítéséről szóló egyezmény (a továbbiakban: a vegyifegyver-tilalmi egyezmény, CWC) és a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet (a továbbiakban: OPCW) meghatározó szerepét egy vegyi fegyverektől mentes világ megteremtésében. Az uniós stratégia részeként az Unió elkötelezte magát amellett, hogy előmozdítja a leszerelésről és a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni küzdelemről szóló legfőbb szerződésekhez és megállapodásokhoz – köztük a CWC-hez – történő egyetemes csatlakozást.

(3) Az Unió 2004 óta az alábbi együttes fellépések és tanácsi határozatok révén támogatta az OPCW tevékenységeit: a Tanács 2004/797/KKBP együttes fellépése ([1]); a Tanács 2005/913/KKBP együttes fellépése ([2]); a Tanács 2007/185/KKBP együttes fellépése ([3]); a Tanács 2009/569/KKBP határozata ([4]); a Tanács 2012/166/KKBP határozata ([5]); a Tanács (KKBP) 2015/259 határozata ([6]); a Tanács (KKBP) 2019/538 határozata ([7]); a Tanácsnak a (KKBP) 2023/1515 tanácsi határozattal ([8]) módosított (KKBP) 2021/1026 határozata ([9]); a Tanács (KKBP) 2021/2073 ([10]) határozata, valamint a Tanács (KKBP) 2023/1344 határozata ([11]).

([1]) A Tanács 2004/797/KKBP együttes fellépése (2004. november 22.) az OPCW-nek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia végrehajtásának keretében folytatott tevékenységeinek támogatásáról (HL L 349., 2004.11.25., 63. o.).

([2]) A Tanács 2005/913/KKBP együttes fellépése (2005. december 12.) az OPWC-nek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia végrehajtásának keretében folytatott tevékenységeinek támogatásáról (HL L 331., 2005.12.17., 34. o.).

([3]) A Tanács 2007/185/KKBP együttes fellépése (2007. március 19.) az OPWC-nek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia végrehajtásának keretében folytatott tevékenységeinek támogatásáról (HL L 85., 2007.3.27., 10. o.).

([4]) A Tanács 2009/569/KKBP határozata (2009. július 27.) a Vegyi Fegyverek Betiltása Szervezete (OPCW) tevékenységeinek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia végrehajtásának keretében történő támogatásáról (HL L 197., 2009.7.29., 96. o.).

([5]) A Tanács 2012/166/KKBP határozata (2012. március 23.) a Vegyi Fegyverek Betiltása Szervezete (OPCW) tevékenységeinek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni uniós stratégia végrehajtásának keretében történő támogatásáról (HL L 87., 2012.3.24., 49. o.).

([6]) A Tanács (KKBP) 2015/259 határozata (2015. február 17.) a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet (OPCW) tevékenységeinek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni uniós stratégia végrehajtásának keretében történő támogatásáról (HL L 43., 2015.2.18., 14. o.).

([7]) A Tanács (KKBP) 2019/538 határozata (2019. április 1.) a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet (OPCW) tevékenységeinek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni uniós stratégia végrehajtásának keretében történő támogatásáról (HL L 93., 2019.4.2., 3. o.).

([8]) A Tanács (KKBP) 2023/1515 határozata (2023. július 20.) a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet (OPCW) kiberbiztonságra és -rezilienciára és információvédelemre vonatkozó programjának a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni uniós stratégiavégrehajtásának keretében történő támogatásáról szóló (KKBP) 2021/1026 határozat módosításáról (HL L 184., 2023.7.21., 37. o.).

([9]) A Tanács (KKBP) 2021/1026 határozata (2021. június 21.) a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet (OPCW) kiberbiztonságra és -rezilienciára és információvédelemre vonatkozó programjának a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni uniós stratégia végrehajtásának keretében történő támogatásáról (HL L 224., 2021.6.24., 24. o.).

([10]) A Tanács (KKBP) 2021/2073 határozata (2021. november 25.) a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet (OPCW) operatív hatékonysága műholdas képalkotás révén történő javításának támogatásáról (HL L 421., 2021.11.26., 65. o.).

([11]) A Tanács (KKBP) 2023/1344 határozata (2023. június 26.) a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet (OPCW) operatív hatékonysága műholdas képalkotás révén történő javításának támogatásáról (HL L 168., 2023.7.3., 27. o.).

(4) Az uniós stratégia III. fejezetének aktív végrehajtásával összefüggésében indokolt az OPCW részére történő következetes és célzott uniós segítségnyújtás folytatása. Az OPCW nem rutinszerű missziókkal kapcsolatos intézményi átállása tervezésének keretében további támogatásra van szükség, különösen a vizsgálati kapacitásainak megerősítéséhez, valamint az összegyűjtött, bizonyító erejű információk a célból való továbbításához, hogy lehetővé váljon a vegyi fegyverek Szíriában történő bevetésével kapcsolatos nemzetközi elszámoltathatóság.

(5) Az Uniónak ezért el kell fogadnia ezt a határozatot a szükséges támogatás biztosítása érdekében.

(6) Az e határozat alapján megvalósítandó tevékenységek technikai végrehajtásával az OPCW Technikai Titkárságát kell megbízni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) A tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia végrehajtása céljából az Unió operatív fellépés révén támogatja a vegyi fegyverek kifejlesztésének, gyártásának, felhalmozásának és használatának tilalmáról, valamint megsemmisítéséről szóló egyezmény végrehajtását.

(2) Az (1) bekezdésben említett fellépés célkitűzései a következők:

— a vizsgálati módszerekhez, protokollokhoz és tevékenységekhez (pl. telepítések stb.) szükséges ismeretek és szakértelem integrálása,

— a bizonyító erejű információk megosztásával kapcsolatos szabálynak való folyamatos megfelelés, „A vegyi fegyverek használatából eredő veszély kezelése” című, 2018. június 26-28-i C-SS-4/DEC.3 számú OPCW-határozat 12. pontjában előírtak szerint, az információknak az érintett vizsgálati szervezetek részére történő megőrzése és átadása céljából.

(3) Az (1) bekezdésben említett fellépés részletes leírását a projektdokumentum tartalmazza.

2. cikk

(1) E határozat végrehajtásáért az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (a továbbiakban: a főképviselő) felel.

(2) Az 1. cikkben említett fellépés technikai végrehajtását az OPCW Technikai Titkársága végzi.

(3) Az OPCW a (2) bekezdésben említett feladatot a főképviselő felelőssége mellett látja el. A főképviselő e célból megköti a szükséges megállapodásokat az OPCW-vel.

3. cikk

(1) Az 1. cikkben említett fellépés végrehajtására szolgáló pénzügyi referenciaösszeg 1 605 447,56 EUR.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott referenciaösszegből finanszírozott kiadásokat az Unió általános költségvetésére alkalmazandó szabályoknak és eljárásoknak megfelelően kell kezelni.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott referenciaösszegből finanszírozott kiadások megfelelő kezelését a Bizottság felügyeli. E célból a Bizottság hozzájárulási megállapodást köt az OPCW-vel. A hozzájárulási megállapodásban ki kell kötni, hogy az OPCW-nek biztosítania kell az uniós hozzájárulás láthatóságát, annak mértékével arányosan.

(4) A Bizottság törekszik a (3) bekezdésben említett megállapodásnak az e határozat hatálybalépését követő mielőbbi megkötésére. A Bizottság tájékoztatja a Tanácsot az ezen eljárás során felmerülő bármely nehézségről és a megállapodás megkötésének dátumáról.

4. cikk

(1) A főképviselő az OPCW rendszeres beszámolói alapján jelentést tesz a Tanácsnak e határozat végrehajtásáról. A jelentések képezik a Tanács által végzett értékelés alapját.

(2) A Bizottság tájékoztatást nyújt az 1. cikkben említett fellépések végrehajtásának pénzügyi vonatkozásairól.

5. cikk

(1) Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

(2) Ez a határozat a 3. cikk (3) bekezdésében említett megállapodás megkötését követő 24 hónap elteltével hatályát veszti. Amennyiben azonban a határozat hatálybalépésétől számított hat hónapon belül nem kerül sor a megállapodás megkötésére, a határozat az említett hat hónap elteltével veszti hatályát.

Kelt Brüsszelben, 2024. július 15-én.

a Tanács részéről

az elnök

NAGY I.

MELLÉKLET

Az OPCW nem rutinszerű missziókra és vizsgálati kapacitásokra vonatkozó átmeneti intézményi tervezése

1. **Háttér és indokolás**

Az Európai Unió (EU) 2003 decemberében elfogadta a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégiát (a továbbiakban: uniós stratégia), amelyben jelezte: tudatában van annak, hogy a tömegpusztító fegyverek fenyegetést jelentenek a nemzetközi békére és biztonságra. Az EU az uniós stratégiában hangsúlyozza a vegyifegyver-tilalmi egyezmény (CWC) és az OPCW által a vegyi fegyverektől mentes világ megteremtésében betöltött alapvető szerepet. Az uniós stratégia célkitűzései kiegészítik a CWC célkitűzéseit. Az uniós stratégia elfogadása óta az EU és az OPCW együttműködést folytat, többek között egy sor együttes fellépés és határozat ([1])

Az EU a 2004 óta jóváhagyott közös kül- és biztonságpolitikai (KKBP) együttes fellépések és határozatok révén 43,6 millió EUR összegű önkéntes hozzájárulással következetesen támogatta az OPCW-t megbízatásának végrehajtásában, ami a CWC teljes körű végrehajtása melletti folyamatos elkötelezettséget tükrözi. Az OPCW üdvözli, hogy az EU töretlenül elkötelezett az OPCW arra irányuló erőfeszítéseinek támogatása mellett, hogy teljesítse az egyezmény célkitűzését – azaz a vegyi fegyverektől mentes világ megteremtését –, hozzájárulva ezáltal a nemzetközi békéhez és biztonsághoz. Az OPCW tisztában van továbbá a 2004 óta finanszírozás révén nyújtott uniós támogatással, amely olyan különféle területekre terjedt ki, mint például a következők: az ellenőrzési rendszer alkalmazása és a vegyifegyver-készletek megsemmisítése, az egyetemessé tétel előmozdítása, a CWC részes államok általi végrehajtása, a vegyészeti tevékenységek területén folytatott nemzetközi együttműködés, a mérgező vegyi anyagokkal elkövetett támadások megelőzésére és az azokra történő reagálásra való felkészültség, tudományos és technológiai fejlődés, kiberbiztonság, az OPCW Vegyi és Technológiai Központjának megépítése, helyzetismereti termékek és műholdas képalkotó eszközök, valamint a vegyi fegyverek használata által jelentett fenyegetés kezelése. Ezen túlmenően az OPCW – a vegyi fegyverek újbóli megjelenése elleni küzdelem terén felmerülő kihívások tudatában – üdvözli, hogy az EU továbbra is érdekelt abban, hogy fokozza az OPCW vizsgálati és ellenőrzési kapacitásainak intézményesítéséhez nyújtott támogatását.

Miután 2023 júliusában véget ért az összes bejelentett vegyifegyver-készlet megsemmisítése, az OPCW folytatta a megsemmisítést követő időszakhoz való alkalmazkodást. Ennek megfelelően az OPCW titkársága kezdeményezte tudástérkép készítését a vegyi fegyverek használatára és állítólagos használatára való hatékony reagálással kapcsolatos titkársági kapacitások megőrzésére vonatkozó folyamatokról.

Ezt a javaslatot a 2023. június 26-i (KKBP) 2023/1344 tanácsi határozattal, valamint a 3. eredményhez tartozó tevékenységekkel („A vegyi fegyverek állítólagos használatára adott hatékony válaszlépések”) összefüggésben kell vizsgálni. A (KKBP) 2023/1344 tanácsi határozatban foglalt tevékenységek elsősorban a lezáratlan/folyamatban lévő vizsgálatok lefolytatásához kapcsolódnak. Ez a javaslat a vizsgálatok lezárását és a jelentések kiadását követően felmerülő kötelezettségekre és végrehajtandó tevékenységekre összpontosít.

A KKBP 2024. évi költségvetésére irányuló javaslat összhangban van az OPCW-nek és a Technikai Titkárságnak az ismeretszerzéssel, a szakértelem integrációjával, továbbá az eddigi információbiztonsági folyamatok és eljárások részletezésével kapcsolatos, valamint az olyan tudományos és technológiai fejlemények kockázatára vonatkozó prioritásokkal, amelyek hatással vannak a vegyi fegyverek használatára és az az által jelentett fenyegetésre. A javaslat konkrétan a független és pártatlan vizsgálati tevékenységek lefolytatásának eredményeit, valamint többek között a Részes Államok Értekezlete 2018. június 27-én elfogadott C-SS-4/DEC.3 határozatának 12. pontja és a 2023. november 30-án elfogadott C-28/dec.12 határozat által előírt vonatkozó dokumentációs kötelezettségeket kívánja rögzíteni. A titkárság által a C-SS-4/DEC.3 határozat 21. pontjában foglalt előírások végrehajtása terén tett erőfeszítések folytatásaként és a C-28/Dec.12 határozat 2. pontjával összhangban a Részes Államok Értekezlete felkérte a titkárságot, hogy folytassa a vegyi fegyverek állítólagos használatának kivizsgálására vonatkozó képességeinek fenntartására és kiépítésére irányuló erőfeszítéseket, többek között az olyan területekhez kapcsolódó eszközök és módszerek továbbfejlesztése révén, mint a kriminalisztika, a tanúkihallgatások, a bizonyítékgyűjtés, a felügyeleti lánc, a rendszeres képzések és egyéb releváns gyakorlatok tervezése és lebonyolítása, a korábbi missziók során felhalmozott ismeretek, készségek és szakértelem integrálása és megőrzése, illetve bármely, a főigazgató által szükségesnek és megfelelőnek tartott más eszköz révén.

([1]) Többek között: a 2004/797/KKBP együttes fellépés (hatályát vesztette); a 2005/913/KKBP együttes fellépés (hatályát vesztette); a 2007/185/KKBP együttes fellépés (hatályát vesztette); a 2009/569/KKBP határozat (hatályát vesztette); a 2012/166/KKBP együttes fellépés (hatályát vesztette); a 2013/726/KKBP határozat (hatályát vesztette); (az (EU) 2018/294 határozattal meghosszabbított) (EU) 2015/259 határozat (hatályát vesztette); a (KKBP) 2015/2215 határozat (hatályát vesztette); (az (EU) 2019/1092 határozattal meghosszabbított) (EU) 2017/2302 határozat (hatályát vesztette); (az (EU) 2018/1943 határozattal és az (EU) 2019/2112 határozattal meghosszabbított) (EU) 2017/2303 határozat (hatályát vesztette); (az (EU) 2022/573 határozattal meghosszabbított) (EU) 2019/538 határozat (hatályát vesztette); (az (EU) 2023/1515 határozattal meghosszabbított, 2024 augusztusáig hatályos) (EU) 2021/1026 határozat és az (EU) 2021/2073 határozat (hatályos: 2025 decemberéig); az (EU) 2023/1344 határozat (hatályos: 2026 júniusáig). révén.

Az OPCW-nek a 2024–2025-re szóló kétéves programja és költségvetése a Részes Államok 28. Értekezletén (2023. november 27. – december 1.) került elfogadásra, és magában foglalja a Felügyeleti Osztály folyamatban lévő átalakítását. E kiigazítás célja a Szíriában és azon túl folytatott nem rutinszerű missziók során szerzett ismeretek és szakértelem beépítése és integrálása annak érdekében, hogy ezt a sajátos képességet képzések révén be lehessen ágyazni a titkárság releváns meglévő struktúráiba, és hogy kérésre reagálni lehessen a részes államok javára. Ehhez az átmeneti időszakhoz szükség lesz egyrészt kiegészítő önkéntes hozzájárulásokra, amelyekhez részben az uniós javaslat biztosít majd finanszírozást, az alábbi célkitűzések és tevékenységek végrehajtásának felgyorsítása céljából a 2024–2025-re szóló program és költségvetés keretében rendelkezésre álló források mellett, másrészt pedig az OPCW Vegyi és Technológiai Központjának az igénybevételére.

2. **A javasolt intézkedés általános célkitűzései**

Az uniós tanácsi határozat általános célja a titkárság azon képességének megerősítése lenne, hogy hatékony és hiteles válaszlépéseket tudjon foganatosítani a vegyi fegyverek használata, illetve állítólagos használata esetén. Ez a támogatás hozzájárulna az OPCW megbízatásának végrehajtásához. Lehetővé tenné továbbá az OPCW-re a CWC értelmében háruló azon kötelezettségek időben történő teljesítésében való részvételt, amelyek a vegyi fegyverek használatával kapcsolatos elszámoltathatóságra vonatkozó nemzetközi erőfeszítéseket érintik.

3. **Az intézkedés egyedi célkitűzései**

— A vizsgálati módszerekhez, előírásokhoz és tevékenységekhez (pl. telepítések stb.) szükséges ismeretek és szakértelem integrálása;

— a bizonyító erejű információknak a C-SS-4/DEC.3 határozat (12. pont) szerinti megosztásának folyamatos tiszteletben tartása az információk megőrzése és azoknak az érintett vizsgálati szervezetek részére történő átadása érdekében.

4. **Az intézkedés várható eredményei**

— 1. eredmény: az OPCW felkészültségének és reagálási képességeinek intézményi integrációja a vegyi fegyverek minden új használata vagy állítólagos használata, valamint az új és/vagy újonnan felmerülő kockázatok tekintetében. Ez a következő indikatív tevékenységeket foglalja magában:

  — A vizsgálatokból származó biztonságos információknak egy tudásinformációs terv keretében történő átadása egy integrált platformra, összhangban az OPCW új/felülvizsgált intézményi feladataival és szervezeti felépítésével.

  — A vegyi fegyverek használatával vagy állítólagos használatával kapcsolatos tanulási portfólió (képzések, anyagok, például tankönyvek, bevált gyakorlatok stb.) kidolgozása és tesztelése az OPCW tudástranszfere és -megosztása céljából (bele kell foglalni olyan releváns témaköröket, amelyek részletesebb információkkal szolgálnak az OPCW által a Szíriai Arab Köztársaságban folytatott vizsgálatok során szerzett olyan speciális tapasztalatokat illetően, mint például a következők: a tanúkkal/részes államokkal/áldozatokkal folytatott interjúk; az állítólagos vegyifegyver-használat helyén végzett helyszínelés; vizsgálati ügyek kezelése és jogi előkészítés; a felügyeleti lánc kezelése stb.).

— 2. eredmény: a bizonyító erejű információk nemzetközi, pártatlan és független mechanizmus (IIIM) részére történő átadásának lehetővé tétele és megerősítése a vizsgálati és azonosítási csoport által a vegyi fegyverek Szíriai Arab Köztársaságban történő bevetéséről kiadott jelentésekkel kapcsolatban, a C-SS-4/DEC.3 határozat 12. pontjával összhangban, valamint a vegyi fegyverek használatával kapcsolatos nemzetközi elszámoltathatóság támogatása érdekében. Ez a következő indikatív tevékenységeket foglalja magában:

  — Olyan közös szolgáltatásokat magában foglaló támogató környezet létrehozása a jelentésekkel foglalkozó „csoportok” által elért előrelépések kezelésére, amelyek kiterjednek a vizsgálati és azonosítási csoport jelentéseiből származó információk rendelkezésre bocsátására és megőrzésére, az IIIM részére történő átadás céljából.

  — A vizsgálati és azonosítási csoport első jelentéséből származó, vegyi fegyverek Lataminah-ban történő bevetésére vonatkozó információk rendelkezésre bocsátása és megőrzése, az IIIM-től érkező kérelmek alapján történő átadás céljából, beleértve az első benyújtáshoz kapcsolódó azonosítást, felülvizsgálatot, szerkesztést, a hozzájárulás ellenőrzését, átadást és archiválási folyamatokat, valamint a válaszok nyomon követését és az esettel kapcsolatos valamennyi releváns dokumentum archiválását.

  — A vizsgálati és azonosítási csoport második jelentéséből származó, vegyi fegyverek Saraqibban történő bevetésére vonatkozó információk rendelkezésre bocsátása és megőrzése, az IIIM-től érkező kérelmek alapján történő átadás céljából, beleértve az azonosítást, a felülvizsgálatot, a szerkesztést, a hozzájárulás ellenőrzését, az átadást, valamint az esettel kapcsolatos valamennyi dokumentum archiválási folyamatait.

— A vizsgálati és azonosítási csoport harmadik jelentéséből származó, vegyi fegyverek Dúmában történő bevetésére vonatkozó információk rendelkezésre bocsátása és megőrzése, az IIIM-től érkező kérelmek alapján történő átadás céljából, beleértve az azonosítást, a felülvizsgálatot, a szerkesztést, a hozzájárulás ellenőrzését, az átadást, valamint az esettel kapcsolatos valamennyi dokumentum archiválási folyamatait.

— A vizsgálati és azonosítási csoport negyedik jelentéséből származó, vegyi fegyverek Mareában történő bevetésére vonatkozó információk rendelkezésre bocsátása és megőrzése, az IIIM-től érkező kérelmek alapján történő átadás céljából, beleértve az azonosítást, a felülvizsgálatot, a szerkesztést, a hozzájárulás ellenőrzését, az átadást, valamint az esettel kapcsolatos valamennyi dokumentum archiválási folyamatait.

5. **Végső kedvezményezettek**

A kedvezményezettek közé tartoznak a következők: az OPCW titkárságának személyi állománya és csapatai; továbbá a CWC végrehajtásában érdekelt felek, így például a részes államok, a nemzeti hatóságok, a civil társadalom, a nemzetközi és kormányközi szervezetek stb.

6. **Időtartam**

Az e projekt keretében finanszírozott kiadások várhatóan 24 hónapos végrehajtási időszak alatt merülnek fel és zárulnak le.